

Finansudvalg at tage dette Spørgsmaal under nærmere Overvejelse. For det første mener jeg, at der er Anledning til at overveje, om man ikke bør blive enig med den ærede Minister om en virkelig Plan for disse Kursus, hvis man overhovedet vil opretholde dem. Det er mig nemlig bekendt, at disse Kursus, der nu altsaa have været ledede siden 1889, egentlig aldrig have været ledede efter en bestemt Undervisningsplan, ja, man har endog i den Grad negligeret disse Kursus, at jeg tør paastaa, der ikke en Gang har været overladt et Undervisningsloftale til Eleverne, der mødte ved disse Kursus, og det er blevet mig sagt, at man egentlig ikke ved, hvem der fører Tilsyn med disse Kursus, hvem der har den egentlige Ledelse. Man henviser Eleverne ved de etaarige Kursus til Lærere i forskellige Dele af Byen, ja man anviser enkelte af dem at søge ud til Frederiksberg. Man finder en Lærer paa Frederiksberg, en paa Kristianshavn, en paa Østerbro, en i selve Kjøbenhavn, og saa maa disse Elever paa dette et-aarige Kursus vandre fra Lærer til Lærer. Men hvad der egentlig er Maalet for Undervisningen hos de enkelte Lærere, er mig ikke ganske klart. Der findes en almindelig Plan for hele Undervisningen. Det gaar dog næppe an at fortsætte med Kursus af denne Art, og heller ikke gaar det an, mener jeg, at bibeholde dette et-aarige Kursus alene for Realskolelærere. Der er Anledning til at spørge, hvorfor ikke andre Lærere maa saa Del i dette Kursus, og jeg vil derfor henstille til det ærede Udvalg og den højtærede Minister, om der ikke mulig kan findes en Ordning, hvorved man udvider dette etaarige Kursus, for saa vidt man vil bibeholde det, saaledes, at der ogsaa bliver Udgang til det for andre end Realskolelærere. Men dernæst kunde jeg ønske, der blev anvendt en større Økonomi ved disse Kursus. Det forekommer mig noget urimeligt, at man har Undervisningsfag for en eneste Elev, og det er derfor ikke saa underligt, at Udgiften pr. Deltager stiger i næsten utrolig Grad. Af de Oplysninger, som foreligger for Tinget, freंगाar det, at en enkelt Elev i et enkelt Aar endog har kostet lige ved 1,600 Kr. Man kunde lige saa godt have givet ham et Embede ude i Landet. Som Regel saa vist nok Almuekollelærere ikke meget over 1,600 Kr., de fleste ere vel lønede med et endnu ringere Beløb. Det er en alt for urimelig høj Betaling at hve for dette Kursus, tilmed da ingen kan saa Udgang dertil, naar han ikke lover højt og helligt, at han i 5 Aar vil tage Anstættelse ved en Realskole.

Saaledes som disse etaarige Kursus have udviklet sig fra 1889 til nu, ønsker jeg ikke at beholde dem, og jeg vilde ønske det for heldigt, om man anvendte denne Sum, der bruges til de etaarige Kursus, til de almindelige Kursus, som vare 2—3 Maanedere. Derved vil et større Antal af Landets Lærere kunne saa Del i denne Undervisning. Det har jo vist sig, at disse kortere eller længere Ferienkursus have haft en overordentlig gavnlig Indflydelse paa Landets Lærere i Almindelighed. Det andet Spørgsmaal, jeg skal tillade mig at omtale, angaar Endringsforslaget under Nr. 189. Det gaar ud paa, at der skal tilføjes i Teksten til Finansloven en Anmærkning, og det er tiltraadt af Udvalget. Anmærkningen gaar ud paa, at man skal godkende den Fortolkning, som den ærede Minister paa egen Haand har givet. Højskoleloven, med Hensyn til Skolerne i Åstov og Lyngby. Den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet har ment, at han kunde betragte Åstov Højskole og Lyngby Landbrugs-skole som værende hver for sig to Skoler. Det tror jeg ikke er rigtigt, og Højskoleloven, der udkom 1ste April 1892, er jo meget tydelig paa dette Punkt, idet det i den nævnte Lovs § 1 udtrykkelig hedder: „For saa vidt selvstændige Folkehøjskoleafdelinger bestyres i Forbindelse med Landbrugs-skoler, eller selvstændige Landbrugs-skoleafdelinger bestyres i Forbindelse med Folkehøjskoler, kunne flige af en Bestyrer ledele Skoler ikke opnaa større Understøttelse end den, der vilde have tilkommet dem, saafremt samtlige Elever havde tilhørt en Afdeling“. Ærede Medlemmer ville saaledes se, at da man vedtog Højskoleloven, havde man sin Opmærksomhed henvendt paa, at der kunde blive Fristelse til, naar der var flere Afdelinger ved en Skole, at betragte en saadan Skole som værende mere end en Skole, hvorved den kunde nyde en større Understøttelse, end der egentlig tilkom den. Det glæder mig, at den ærede Minister dog synes, at være bleven betænkelig ved sin egen Fortolkning, idet han nu kommer til Lovgivningsmagten og ønsker, at vi skulle sanktionere Fortolkningen. Jeg vil da ud-tale, at det forekommer mig noget farligt at acceptere den Praksis, at man her ved Finansloven godkender en vis bestemt Fortolkning af denne eller hin Lov. Men værre er det, at man vil godkende en forkert Fortolkning, og det er det, man vil. Jeg har hele Tiden betragtet Ministerens Opfattelse af dette Forhold som en Fortolkning, der ikke havde Hjemmel i den almindelige Højskolelov, og da jeg har